

عنوان مقاله:

ارزیابی وضعیت بیابان زایی شهر طبس بر اساس شاخص های بیابان زایی تکنوژنیکی با استفاده از تصاویر ماهواره ای

محل انتشار:

نشریه مدیریت اکوسیستم، دوره 1، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

محمد نادى - کارشناسی ارشد بیابان زدایی، گروه طبیعت، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران.

سعیده کلانتری - استادیار، گروه مهندسی طبیعت، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران.

علیرضا خوانین زاده - استادیار، گروه مهندسی طبیعت، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران.

مهدی تازه - دانشیار، گروه مهندسی طبیعت، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران.

خلاصه مقاله:

بیابان زایی ناشی از توسعه شهری یا تکنوژنیکی در اثر دخالت های بشری و تغییرات کاربری اراضی صورت می گیرد که به عنوان یک معضل جدی، مطرح است. افزایش جمعیت علاوه بر تسریع تخریب زمین، باعث بهره برداری نابجا از اراضی می شود. در پژوهش حاضر با استفاده از تصاویر سنجنده TM ماهواره های لندست ۴ و ۵ سال ۱۹۸۶ و سنجنده های OLI و TIRS ماهواره لندست ۸ سال ۲۰۱۷، روند تغییرات کاربری اراضی محدوده شهر طبس مورد بررسی قرار گرفت. محدوده مطالعاتی به ۶ واحد کاری تقسیم گردید و با استفاده از مدل ایرانی ارزیابی پتانسیل بیابان زایی (IMDPA) معیار و شاخص های تکنوژنیکی مورد مطالعه قرار گرفت و در نهایت ارزش عددی شاخص های معیار توسعه شهری و صنعتی (نسبت اراضی انسان ساخت به زراعی و باغی، نسبت اراضی انسان ساخت به باغی و جنگلی یا فضای سبز، شاخص میزان سرانه فضای سبز، درصد مناطق جاده سازی شده و تراکم جاده، نسبت پذیرش جمعیت بالقوه به جمعیت بالفعل) برای کل منطقه در هر دو زمان محاسبه شد. بررسی ها نشان داد که طی سال های مورد مطالعه سطح عوارض انسان ساخت ۵/۶۸ درصد افزایش داشته از طرفی اراضی زراعی هم حدود ۵/۹ درصد افزایش نشان داده است. همچنین در منطقه مورد مطالعه، شاخص نسبت اراضی انسان ساخت به باغی و جنگلی یا فضای سبز و شاخص سرانه فضای سبز به ترتیب با ارزش عددی ۰/۹۲ و ۹/۱۴ بیشترین تاثیر در سال ۱۹۸۶ و شاخص نسبت اراضی انسان ساخت به زراعی و باغی و شاخص تراکم جاده به ترتیب با ارزش عددی ۰/۷۹ و ۱/۹۵ در سال ۲۰۱۷ کم ترین تاثیر را در بیابان زایی تکنوژنیکی منطقه دارد. براساس پنج شاخص مورد بررسی، ارزش کمی شدت بیابان زایی برای کل منطقه در سال ۱۹۸۶، ۱/۸۹ که در کلاس متوسط بیابان زایی و سال ۲۰۱۷، ۷/۱۳ که در کلاس بسیار شدید بیابان زایی قرار می گیرد.

کلمات کلیدی:

تغییرات کاربری اراضی، توسعه شهری و صنعتی، معیار تکنوژنیک، دخالت های بشری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1621302>

